

ΕΚΘΕΣΗ

Της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συνήλθε, στις 22 και 30 Μαρτίου 2011, σε 2 συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Ιωάννη Βλατή, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Τροποποίηση του ν.3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Χαράλαμπος Καστανίδης, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, το λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας, κ. Λάμπρος Μίχος, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, κ. Κωνσταντίνος Τζαβάρας, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Αντώνιος Σκυλλάκος, ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Αθανάσιος Πλεύρης, ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Βασίλειος Μουλόπουλος, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, Προκόπης Παυλόπουλος, Νικόλαος Τσουκάλης, Χρήστος Μαργκογιαννάκης, Μαρία Σκραφνάκη, Άγγελος Μανωλάκης, Γρηγόριος Αποστολάκος, Μαρία Κυριακοπούλου, Χρυσή Αράπογλου, Παναγιώτης Δημητρουλόπουλος και Ευτύχιος Διαμαντάκης.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας και ο Εισηγητής της Μειοψηφίας εισηγήθηκαν την ψήφιση του σχεδίου νόμου, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας δήλωσε «παρών», ενώ ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού και ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς επιφυλάχθηκαν για την τελική τοποθέτησή τους, κατά τη συζήτηση του σχεδίου νόμου στην Ολομέλεια της Βουλής.

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης έκανε δεκτές νομοτεχνικές βελτιώσεις, που πρότειναν μέλη της Επιτροπής και ο παριστάμενος Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και την υπ' αριθμ. 371/42 βουλευτική τροπολογία, η οποία ενσωματώθηκε στο συζητούμενο σχέδιο νόμου ως άρθρο 6.

Τέλος, η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, το ως άνω σχέδιο νόμου, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τον παριστάμενο Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών

Άρθρο 1

Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3126/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 παραγράφονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 111 και 112 του Ποινικού Κώδικα. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 113 παράγραφοι 1 έως 3 του Ποινικού Κώδικα, και στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όσο διαρκεί η βουλευτική περίοδος, κατά τη διάρκεια της οποίας τελέστηκε η πράξη και β) όσο ισχύει η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για την αναστολή της ποινικής δίωξης, της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 6.»

Άρθρο 2

Το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η πρόταση για άσκηση της ποινικής δίωξης υποβάλλεται από τριάντα τουλάχιστον βουλευτές, με συγκεκριμένη αναφορά στα στοιχεία της αξιόποινης πράξης και μνεία των διατάξεων που παραβιάστηκαν, διαφορετικά είναι απαράδεκτη.

2. Η Βουλή, αφού υποβληθεί το ανωτέρω αίτημα στο Προεδρείο, με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, αναθέτει σε τριμελές γνωμοδοτικό συμβούλιο τον νομικό έλεγχο των στοιχείων της κατηγορίας και την αξιολόγηση της ουσιαστικής βασιμότητας αυτών. Με την ίδια απόφαση τάσσεται προθεσμία για την ολοκλήρωση του ελέγχου και την παράδοση της γνωμοδότησης στον Πρόεδρο της Βουλής.

Το γνωμοδοτικό συμβούλιο αποτελείται από έναν αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και δύο εισαγγελείς εφετών, οι οποίοι κληρώνονται, με τους αναπληρωματικούς τους, σε δημόσια συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής, που προσκαλείται ειδικά γι' αυτό, μεταξύ όλων των αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου και όλων των εισαγγελέων εφετών που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών. Για τη διενέργεια της κλήρωσης ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποστέλλει στον Πρόεδρο της Βουλής κατάλογο των ανωτέρω δικαστικών λειτουργών, που υπηρετούν στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου και στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών.

3. Το γνωμοδοτικό συμβούλιο, μετά τον νομικό έλεγχο των στοιχείων της κατηγορίας και την αξιολόγηση της ουσιαστικής βασιμότητας αυτών, γνωμοδοτεί εάν συντρέχει περίπτωση για διερεύνηση ποινικής ευθύνης Υπουργού, από την ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή της παραγράφου 4.

4. Η γνωμοδότηση του γνωμοδοτικού συμβουλίου παραδίδεται στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, ανακοινώνεται στην Ολομέλειά της και διανέμεται στους βουλευτές. Στη συνέχεια η Βουλή, με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, συγκροτεί, σύμφωνα με τον Κανονισμό της, ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη διενέργεια

προκαταρκτικής εξέτασης. Διαφορετικά, η πρόταση απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη. Με την ίδια απόφαση τάσσεται και προθεσμία για την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης και την υποβολή του εγγράφου πορίσματος αυτής προς την Ολομέλεια μαζί με το αποδεικτικό υλικό.

5. Η επιτροπή έχει όλες τις αρμοδιότητες του εισαγγελέα πρωτοδικών όταν αυτός ενεργεί προκαταρκτική εξέταση και μπορεί να αναθέτει σε εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών την ενέργεια ειδικότερων πράξεων σχετικών με το αντικείμενο της προκαταρκτικής εξέτασης. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η πρόταση δίωξης καλείται από την επιτροπή να δώσει εξηγήσεις.

Όταν η αξιόποινη πράξη για την οποία διενεργείται προκαταρκτική εξέταση συνεπάγεται για τον Υπουργό οικονομικά οφέλη, κατά την έννοια του άρθρου 76 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα, η επιτροπή διατάσσει την κατάσχεσή τους. Για τα κατασχεθέντα αποφαίνεται το Δικαστικό Συμβούλιο του άρθρου 8, με το βούλευμα που εκδίδεται για την κατηγορία, κατά τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 11. Ο καθού η κατάσχεση μπορεί να ζητήσει την άρση αυτής, με αίτηση που απευθύνεται προς το άνω Δικαστικό Συμβούλιο όταν τούτο συγκροτηθεί.

6. Το πόρισμα του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 4 πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να περιέχει ιδίως τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά μέσα που οδηγούν σε αυτά, όπως προέκυψαν κατά την προκαταρκτική εξέταση, την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις εφαρμοζόμενες ποινικές διατάξεις και σαφή πρόταση για την άσκηση ή μη της ποινικής δίωξης. Αιτιολογημένη πρέπει να είναι και η πρόταση της τυχόν μειοψηφίας, η οποία καταχωρίζεται σε χωριστό κεφάλαιο του ίδιου πορίσματος.

7. Εάν η Ολομέλεια της Βουλής απορρίψει, κατά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4, ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση της ποινικής δίωξης, νέα πρόταση που στηρίζεται στα ίδια πραγματικά περιστατικά είναι απαράδεκτη.»

Άρθρο 3

1. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 7 του ν. 3126/2003 η εντός παρενθέσεως φράση «(άρθρο 5 παρ. 2)» αντικαθίσταται με τη φράση «(άρθρο 5 παρ. 4)».

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν. 3126/2003 η φράση «των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 5» αντικαθίσταται με τη φράση «των παραγράφων 2 έως και 6 του άρθρου 5».

Άρθρο 4

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 10 προστίθεται ως εξής:

«Εφόσον η πράξη για την οποία διενεργείται ανάκριση είναι σε βαθμό κακουργήματος, ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, μπορεί να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες πε-

ριέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την τέλεση του ανωτέρω εγκλήματος. Από την απαγόρευση εξαιρούνται λογαριασμοί και ποσά τα οποία είναι αναγκαία για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης του κατηγορουμένου και της οικογένειάς του, των εξόδων για τη νομική του υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων ως άνω στοιχείων. Η διάταξη του ανακριτή επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας η διάταξη επιδίδεται και στον τρίτο. Η απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης της διάταξης του ανακριτή στο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Ο κατηγορούμενος και ο τρίτος δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή, με αίτηση που απευθύνεται προς το Δικαστικό Συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι ημέρες από την επίδοση σε αυτόν της διάταξης. Στη σύνθεση του Συμβουλίου, που κρίνει την αίτηση, δεν μετέχει ο ανακριτής. Η υποβολή της αίτησης και η προθεσμία της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της διάταξης. Η διάταξη ανακαλείται αν προκύψουν νέα στοιχεία.»

Άρθρο 5

Η παράγραφος 3 του άρθρου 10 του ν. 3126/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κατά Υπουργού, εν ενεργεία ή μη, δεν επιτρέπεται η έκδοση εντάλματος βίαιης προσαγωγής, σύλληψης και προσωρινής κράτησης. Επιτρέπεται η επιβολή περιοριστικών όρων, σύμφωνα με τα άρθρα 282 παράγραφοι 1, 2, 4 και 296 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

Άρθρο 6

Μετά το άρθρο 16 του ν. 3126/2003 προστίθεται άρθρο 16 Α ως εξής:

«Άρθρο 16 Α

Ελεγχος της ουσίας της κατηγορίας

1. Σε περίπτωση που ανακύπτει ζήτημα παραγραφής της αξιόποινης πράξης, το Δικαστικό Συμβούλιο ή το Ειδικό Δικαστήριο ερευνά την ουσία της κατηγορίας, όταν τούτο ζητήσει ο κατηγορούμενος Υπουργός.

2. Η πιο πάνω έρευνα γίνεται μόνο για εκείνον τον κατηγορούμενο που υπέβαλε σχετικό έγγραφο αίτημα και ακολούθως εκδίδεται βούλευμα ή απόφαση, αντίστοιχα επί της ουσίας της υπόθεσης.

3. Η αίτηση του κατηγορουμένου, με την οποία αυτός ζητά την έρευνα της ουσίας της κατηγορίας πριν από την έρευνα για την παραγραφή, δεν πρέπει να περιέχει οποιαδήποτε αίρεση και κατατίθεται κατά την προδικασία στον εισαγγελέα του Συμβουλίου, ενώπιον δε του ακροατηρίου κατά την έναρξη της εκδίκασης. Όταν το ζήτημα της παραγραφής ανακύψει μεταγενέστερα η αίτηση υποβάλλεται τότε.»

Άρθρο 7

Ο τίτλος και η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3126/2003 αντικαθίστανται ως εξής:

«Τέλος της ποινικής δίκης - Απόφαση

1. Η ποινική δίκη κατά Υπουργού τελειώνει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 370 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και η κατάρτιση και δημοσίευση της απόφασης γίνεται κατά το άρθρο 371 του ίδιου Κώδικα. Για την τύχη των πραγμάτων που κατασχέθηκαν αποφασίζει το Δικαστήριο με την τελειωτική απόφαση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 373 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου είναι αμετάκλητη.»

Άρθρο 8

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει απο τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. Ραγκούσης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Δ. Δρούτσας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Α. Διαμαντοπούλου

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κ. Μπιρμπίλη

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δ. Ρέππας

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Λ. Κατσέλη

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Κ. Σκανδαλίδης

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χρ. Παπουτσής

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Χ. Παμπούκης

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Α. Λοβέρδος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ

Χ. Καστανίδης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. Γερουλάνος

ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ
ΑΛΙΕΙΑΣ

Ι. Διαμαντίδης

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μ. Ξενογιαννακοπούλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Σ. Ξυνίδης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Φ. Γεννηματά

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τ. Χυτήρης

ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ

Π. Μπεγλίτης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Ν. Σηφουνάκης

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Γ. Κουτρουμάνης

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΣΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΑΡΑ ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ